

Australian Government

Wël ke wëël ë COVID-19 de Spikevax (Moderna)

Ci bær waar në: Pëci nin 15 Pëci de Dhoŋuan 2021

Në biäk de Wäl

Moderna ee wëël ye koc gël cikä bi tuaany në COVID-19. Door ke wum kaa reu aa ye keek koor, ye ke dac gam ë ke noŋ kaam de wiik kaa 4-6 (në ka thiekiic lë bikë röt looi ke mac de yic alë bi yic bëër). Wëël ë COVID-19 de Moderna äcinic kôm piir, ku ka ciï yiin bi gam COVID-19. Anonjic nimra de kuat thiekic de bak de kôm de SARS-CoV-2 ye cöl spike protein. Naa ca wäl yök, ke guöpdü ee kärke spike protein looi. Guöpdü abi jal piöc ku thëër kenë kôm de SARS-CoV-2, ye COVID-19 bëi. Nimra de kuat aye dac jöt në guöp.

Ba COVID-19 gël, raan ëbën ci gam tede wëël de COVID-19 aa bi keek wum, kenë ka lik ci keek lueel në yee wery de yith kënë yic. Wum ee ba rot yök yitök. Yin lë ba ka diir yiin wëlë/ka thualat ke wum de wëël de COVID-19 jaamic wenë raan duun ye wël ke wum bëi ku/wëlë/ka GP du ke yin not ke yi këc wäl lööm.

Kä pieth ke Wäl

Acï thëm gëäk de akim nyuöoth naadë ke Moderna apieth në gël de COVID-19 tënë koc noŋ run kaa ≥ 12 ku ditekë në kee runkë. Koc dit ci keek wum në dooriic naa reu ke Moderna aye 94 në böotic cikä lë bikë bær tuaany në COVID-19 awär koc kecë keek wum në wäl. Wäl aa pieth ëya dët tënë koc noŋ run kaa 65 (86%) ku koc töu në ditic noŋ run kaa 12-17.

Gël de tuaany de COVID-19 ee rot jök në wiik kaa reu të cïn door tuery lööm. Ke door tönj alë bi yi gël, ee thök në thaar koor. Door kaa reu aye yiin gam gël dit bäärlic. Acin wëël ye wuöm ye piath në 100 në böotic, alë bi rot looi ba tuaany ku ba COVID-19 yök të cinë yiin cak wum. Akucku yee nen yen lë binë wëël de Moderna yiin gël. Wo bi kä juëc piöc në yee kënë yic të cinë thaa l. Wo not ke wo kuc piath de wëël de COVID-19 ëmenë bi tek piny de kôm ye tuaany bëi gël. Aye yekënë lueel naadë ke koc ci röt cök wumke aalë bikë tuaany de kôm ye COVID-19 bëi yök ku cake ciën kä ye tuaany nyuöoth wëlë/ka kä ye tuaany nyuöoth kor, anot ke yookë tënë koc kök.

Yenë ka yee yekënë yic thiek ba ɲot ke yin luui kuɛɛr ke gël de tuaany cīt:

- mɛc de kɔc yiic
- wɛk de win
- ba mǎth ceŋ/kë yenë kɔc ke thook kum
- Thëm de tuaany de COVID-19 ku ba rot week yītök/ba rëer yītök cī mɛn kɔɔrë yeen në walayadu/paan tōu yin thīn.

Naa cī yīin wum në Moderna në dooriic naa reu, ke yin ɲot ke yin them në COVID-19 naa nɔŋ kǎ ye tuaany nyuɔɔth ye kǎke thëm tiin ɲiim cī tǎn tōu yen tënë ajuɛɛr duun de paan tōu yin thīn (cīt atuɔc/alëëth, ɣɔɔl, nëk de röl).

Yeeŋa lë bī ye wëël kënë yök

Yen Muŋ Pieth de Kǎke Pial (Therapeutic Goods Administration (TGA)) acī gam bī wëël de Spikevax (Moderna) luɔɔi tënë mīth nɔŋ run kaa ≥ 12 .

Yeeŋa cīi lë bī ye wëël kënë yök

Yin cīi lë ba y wëël kënë yök naa nɔŋ:

- tuaany yenë guöp kǎŋ rɛɛc ye cɔl anaphylaxis (ee tuaany yenë guöp kǎŋ rɛɛc) tënë door cīnë yīin wum cī lo de wëël de mRNA COVID-19 (ee Moderna wëlä/ka Comirnaty (Pfizer))
- tuaany yenë guöp kǎŋ rɛɛc ye cɔl anaphylaxis naa ca thiääk wenë gɛɛr de wëël ye wuɔm, nɔŋic polyethylene glycol (PEG)
- myocarditis ku/wëlä/ka pericarditis ye bën acǎn door cīnë yīin wum cī lo në wëël de mRNA COVID-19 (ee Moderna wëlä/ka Pfizer)
- gɛɛr de ke rilyic cī rot looi, cī cɛeth de yic kuanycök tënë raan nɔŋ kǎ nyicke arëer në biäk de wum wëlä/ka raan nyic wal cī thiääk kenë wum de door tueeŋ cī lo de wëël de mRNA COVID-19 (ee Moderna wëlä/ka Pfizer).

Kǎ kɔɔr bī yin ke nyin tiit ke wum

Kɔc nɔŋ tuɛny-tuɛny nyic keek aa kɔɔr bīkë nyin tiit arëët cīt mɛn de bīkë rëer në digiik kaa 30 në biöökic të cīnë keek wum wëlä/ka bīkë raan nyic kǎ yee guöp ke rɛɛc thiëëc. Lëkë raan duun ye kǎke wum bëi naa ca naŋ:

- bī **guöpdu wun cī lo kan rɛɛc wëlä/ka** nɔŋ kǎ ci ke tääu thin ke wëël de mRNA COVID-19 (yekënë ee Moderna wëlä/ka Pfizer)
- **yīn nɔŋ tuaany de anaphylaxis tënë wɛl kök ye wuɔm wëlä/ka wɛl kök.** Raan ye wɛlku bël alë bī tiŋ bī nyuɔɔth naadë ke ka cīn kǎ ci keek mat në wëël de COVID-19 yic kɔɔr ba lööm
- bī nyic ke yin nɔŋ mastocytosis kenë kǎ ye rot dac looi ke anaphylaxis kɔɔr döc/yīlac

Naa nɔŋ tuaany yenë rim kuëer wëlä/ka yin löm **wɛl bī kuëer de rim cuɔtpiny** (anticoagulant), lëkë raan duun ye wɛl ke wum bëi. Raan duun ye wɛl ke wum bëi alë bī yīin kuɔɔny mɛn pieth wëlä/ka cīi pieth tënë yīin ba naŋ wëël ye wuɔm në räällic, ku ka bī thaar pieth de wum tak.

Kä thiekic bī keek kan jaamiic ke wum ɲoot

Kɔc nɔŋ kǎ lē bīkē ke kan looi tēnē wēēl de Moderna

Kɔc nɔŋ akököl de kee kǎkē aalē bīkē wēēl de Moderna kuka ye lēke bīkē jiēm kan lööm tēnē GP, kɔc nyic wəl ye ke wuōm wēlē/ka akīm ke piōu nē thaar pieth de wum ku mən nɔŋ gɛer de kǎ bī keek kan looi aa cī keek gam:

- tuaany de piōu tōu ēmenē (nē pēi kaa 6 cī lo yiic) wēlē/ka tuaany de piōu tōu ēmenē cīt myocarditis, pericarditis, endocarditis
- Yīn nɔŋ tuaany dīt de atuōc de yom thook (nɔŋ atuōc tōu ēmenē de myocardial) wēlē/ka tuaany de piōu dīt arēēt
- Kǎ ye kōōc de piōu dīt arēēt nyuōoth

Kɔc nɔŋ niōōp de kǎ ye guōp tiit (immunocompromise)

Kɔc nɔŋ immunocompromise nɔŋjiic kɔc nɔŋ tuaany ye kǎ ye guōp tiit cɔk kōc. Aanɔŋjiic kɔc löm wēl bī keek ke kǎ ye gupken tiit yiic juak.

Acī Akuma de Australia gam bī kɔc nɔŋ immunocompromise wēēl de COVID-19 yök. Moderna acie wēēl yenē kōm piir thīn. Apieth tēnē kɔc nɔŋ immunocompromise.

Kɔc nɔŋ immunocompromise, nɔŋjiic kɔc rēer kenē HIV, aa tōu tē rɛc lē bī keek tuaany arēēt nē COVID-19, nɔŋic thou.

Kǎ cī keek them ke wēēl de Moderna nē akīm aa cīniic kɔc nɔŋ immunocompromise, aye akutnhom koor de kɔc nɔŋ tuaany de HIV cī rɔt ye waar keek kaa tōu thīn. Akucku mən pieth wēēl de Moderna kenē kɔc nɔŋ immunocompromise tē thōōŋjē keek kenē aden de kɔc kōkē. Alē bī rɔt looi mən lē bī wēēl de Moderna cīi pieth tēnē kɔc nɔŋ immunocompromise cī mən tōu yen nē aden de kɔc yic kedhie. Athiekic ba ɲot ke yīn luui kuɛer ke gēl de tuaany cīt mɛc de kɔc yiic tē cīnē yī wum.

Diäär liac wēlē/ka diäär thuēēt mīth

Diäär liac ku kɔc tōu nē dītīc aalē bī keek yaa dac gām wēēl de COVID-19 de mRNA, Pfizer wēlē/ka Moderna, nē gɛer de thaar nē liēc yic. Naa yee them koor ba liacy yīn cīi koor ba wumdu gōōu wēlē/ka ba cīi beer liac tē cīnē yīin wum.

Diäär liac tōu kenē tuaany de COVID-19 aatōu tē rɛc bī keek tuaany arēēt ku kǎ rɛc lē bīkē bēn bei nē liēcic. Kǎ cīi pinynhom ke nyuōoth mən yekē yith acikē nyuōoth naadē ke Moderna apieth tēnē diäär liac ku diäär thuēēt mīth. Jam wēt ba looi thiääk kenē thaar de wum wenē raan duun de wal.

Naa thuēt meth, ke yīn lē ba nan Moderna. Yīn cīi koor ba thuēēt de meth puōl tē cīnē yīin wum.

Kɔc nɔŋ akököl de tuaany de COVID-19

Naa ca nan COVID-19 wään thɛer, lēkē raan duun ye wəl ke wum bēi. Raan duun ye wəl ke wum bēi laē yīin jāam ba tiit agut cī pēi kaa dhetem cīn ke pial ku bī yīn jal wum nē wēēl de COVID-19. Naa nɔŋ tuaany de COVID-19 lotuen, jam thaar pieth de wum yic kenē akīm duun lui yīin yīlac.

Moderna ku mīth

Acī gam bī luōōi tēnē kɔc nɔŋ run kaa ≥ 12 , ku ka cīi gēmē kɔc kor.

Nyooth de piath de Moderna

Moderna ku wɛl kɔk ke tuaany de COVID-19 aaci keek dac looi acɛn wɛu ke kuɔɔny de kɛke kɔɔr de wɛl ye lo ɛ ke yɔk keek, ku yɔk de ciin dɛt de kɔc ci rɔt yɔk kee pɛc kɔɔr kɛke kuɛn. Thɛm dɛt de akim nɔɔɔci ciin de kɔc kaa 30,000 acikɛ nyuɔɔth naadɛ ke Moderna apieth ku ka lui.

TGA aci wɛl ye wuɔm kedhie caathiic nɛ Australia. Yekɛnɛ aye nyuɔɔth naadɛ, acɛn bi wɛl gam, ɛ ka pieth, alui ku kaa loi tɛ pieth ye luui nɛ kɛ pieth arɛɛt. Kɛ ye ajuɛɛr de wɛl ci keek gam ke tuaany de COVID-19 lueel atɔu nɛ [abc de pinynhom de TGA](#).

Kɛke piath ke wɛl ke tuaany de COVID-19 aabi keek biɔɔk nɛ ajuɛɛr de wum de tuaany COVID-19 yic.

Anɔɔ kɛ ci keek lueel nɛ kɛ cii rɔt ye dac looi yiic nɔɔɔci duɔt de rim kenɛ kuur de kɛ ye rim cɔk dut ye yɔk tɛ cinɛ yiin wum nɛ wɛɛl de Vaxzevria (AstraZeneca) vaccine. AstraZeneca aci looi nɛ kueer wɛɛcic kɛnɛ Moderna. Acin kɛ ye yeen nyuɔɔth mɛn yekɛnɛ rɔt looi tɛnɛ wɛɛl de COVID-19 de Moderna.

Yin lɛ ba kɛ ca keek yɔk lueel tɛnɛ raan duun ye wɛl ke wum bɛi wɛlɛ/ka kɔc kɔk ke muɔɔk de pial. Abikɛ lueel nɛ gɛt nɛ nyindu yic tɛnɛ bak de akutnɔm dun de pial de walayadu yic wɛlɛ/ka paan tɔu yin thɛn wɛlɛ/ka lɛkɛ TGA.

Naa ca loc ba kɛdu lueel yitɔk, yin thiɛcku ba [abɔn de pinynhom de TGA](#) neem nɛ kɛ de wɛl juɛc ba kɛ ci rɔt looi lueel yedi ye thiɛɛk kenɛ wɛlke tuaany de COVID-19.